

Zarządzenie Nr 470/2021

Wójta Gminy Przechlewo Szefa Obrony Cywilnej Gminy

z dnia 17 maja 2021 r.

w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania (SWO) oraz systemu wykrywania i alarmowania (SWA) na terenie gminy Przechlewo

Na podstawie art. 17 ust. 6 i 7, art. 138 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP (t.j. Dz.U.2021.372 ze zm.) oraz § 3 pkt 6 i 7, § 4 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz.U.2002.96.850) oraz § 2, § 4 pkt 1 lit. d, § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz.U.2013.96) w związku z art. 6, art. 7 ust. 1 pkt 14 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2020.713 ze zm.), zarządzeniem Nr 245/2015 Wojewody Pomorskiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 3 września 2015 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania (SWO) oraz systemu wykrywania i alarmowania (SWA) na terenie województwa pomorskiego, Zarządzeniem Nr 32/2015 Starosty Człuchowskiego Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania (SWO) oraz systemu wykrywania i alarmowania (SWA) na terenie powiatu człuchowskiego, w oparciu o wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie ogólnych zasad przygotowania i zapewnienia działania systemu wykrywania i alarmowania (SWA) oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach (SWO) w województwach, powiatach i gminach oraz wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonania zadań obrony cywilnej, z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej zarządza się, co następuje:

§1.

W celu realizacji zadań związanych z wykrywaniem, identyfikacją i monitorowaniem różnego rodzaju zagrożeń, przekazywaniem informacji o ich zaistnieniu, ostrzeganiem i alarmowaniem ludności o możliwości ich wystąpienia oraz informowaniem o zasadach zachowania się po ich wystąpieniu, organizuje się na terenie gminy Przechlewo następujące systemy:

1. system wczesnego ostrzegania, zwany dalej „SWO” – funkcjonujący w stanie stałej gotowości obronnej państwa;
2. system wykrywania i alarmowania, zwany dalej „SWA” – działający w stanie gotowości obronnej państwa czasu kryzysu lub czasu wojny.

§ 2.

Do głównych zadań realizowanych przez wspomniane systemy należy:

1. wykrywanie, rozpoznawanie i monitorowanie wszelkiego rodzaju zagrożeń, umożliwiające śledzenie jego przebiegu i podejmowanie decyzji z tym związanych;
2. wzajemne powiadamianie się organów administracji publicznej o przewidywanych i zaistniałych zagrożeniach;
3. ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach oraz informowanie o zasadach zachowania się przed, w trakcie i po ich wystąpieniu;
4. zapewnienie obiegu informacji o zagrożeniach za pomocą dostępnych i powszechnych środków łączności oraz środków masowego przekazu;
5. opracowanie ocen eksperckich dotyczących zagrożeń oraz przygotowanie proponowanych zaleceń postępowania ochronnego i zapobiegawczego;
6. doradztwo specjalistyczne w zakresie ograniczenia zasięgu i skutków oddziaływania zagrożeń;
7. uruchomienie działań interwencyjnych po wystąpieniu zagrożeń.

§ 3.

Użyte w zarządzeniu lub powiązane z tematem określenia oznaczają:

1. **alarm** – sygnał z dowolnego źródła informujący, że zostało wykryte zagrożenie lub że wystąpiła sytuacja kryzysowa, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny;
2. **alarmowanie** – działania mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych terytorialnie władz, służb i do ludności na danym terenie, informującego o możliwości wystąpienia zagrożenia lub sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny;
3. **formacja obrony cywilnej** – powołana aktem prawnym jednostka organizacyjna, która po stosownym wyposażeniu i przeszkoleniu może być wykorzystana w stanach nadzwyczajnych do realizacji zadań obrony cywilnej, w tym zadań związanych z wykrywaniem różnego rodzaju zagrożeń, alarmowaniem i ostrzeganiem przed nimi;
4. **monitoring zagrożeń** – systematyczna obserwacja prowadzona w celu wykrywania zagrożeń (czasu, miejsca i rodzaju) oraz ich dalsze śledzenie w celu stwierdzenia zmian stopnia ich negatywnego oddziaływania;
5. **ostrzeganie** – działania mające na celu przekazanie komunikatów i informacji uprzedzających o prawdopodobnych zagrożeniach i zalecających podjęcie działań zabezpieczających i obronnych oraz instruujące o sposobach wykonania takich działań;
6. **powiadamianie** – przekazywanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, określonych informacji mających na celu zaalarmowanie właściwych władz i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz przekazanie informacji dotyczących sposobu postępowania w danym przypadku;

7. **prognozowanie** – dokonywanie oceny rozwoju sytuacji będącej następstwem zaistniałego zagrożenia z jednoczesnym przewidywaniem i przedstawieniem możliwych skutków tego zagrożenia dla środowiska, w szczególności gruntu, wody, powietrza, dla ludzi i zwierząt, a także określenie wynikających z tego skutków dla funkcjonowania sfery publicznej i obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
8. **rozpoznanie skażeń** – działanie mające na celu stwierdzenie obecności substancji promieniotwórczych, środków chemicznych lub biologicznych, jak również uzupełnienie i potwierdzenie wstępnych meldunków o ich zaistnieniu;
9. **skażenie** – zanieczyszczenie środowiska, w szczególności gruntu, wody powietrza, roślin oraz powierzchni ciał ludzi lub zwierząt, niebezpiecznymi substancjami chemicznymi lub materiałami promieniotwórczymi, niezależnie od ich rodzaju i czasu ich oddziaływania;
10. **systemy** – systemy wykrywania, obserwacji, pomiarów, analiz i prognozowania różnego rodzaju zagrożeń i powiadamiania o nich, funkcjonujące lub uruchamiane w razie wystąpienia zagrożeń powstałych na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny;
11. **zakażenie** – skutki oddziaływania zakaźnych czynników biologicznych na ludzi, zwierzęta lub rośliny;
12. **zagrożenie** – sytuacja kryzysowa powstała na skutek zaistnienia katastrofy naturalnej, awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego i wojny (w tym skażenie chemiczne, promieniotwórcze i biologiczne), która może stanowić poważne niebezpieczeństwo dla ludzi, zwierząt i roślin oraz środowiska naturalnego.

§ 4.

1. Gminny SWO tworzą jednostki organizacyjne, które zapewniają codzienne funkcjonowanie gminy w stanie stałej gotowości obronnej państwa. Do jednostek tych należą Ochotnicze Straże Pożarne w Przechlewie, Lisewie i Wandzinie oraz jednostki pomocnicze – sołectwa: Dąbrowa Człuchowska, Garbek, Lisewo, Łubianka, Nowa Wieś, Pakotulsko, Pawłówko, Płaszczycza, Przechlewko, Przechlewo, Rudniki, Sapolno, Szczytno, Żoła. Do SWO zalicza się także instytucje i przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, które posiadają całodobową służbę dyżurną lub zapewniają całodobowy kontakt z osobami dyżurnymi wyposażonymi w środki łączności.
2. W skład SWO gminy Przechlewo wchodzi:
 - 1) Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego (GCZK);
 - 2) Drużyna Wykrywania i Alarmowania (DWA);
 - 3) Gminne Punkty Alarmowe (GPA);
 - 4) komórka organizacyjna Urzędu Gminy właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;
 - 5) stanowisko operacyjne Ochotniczej Straży Pożarnej w Przechlewie, Lisewie i Wandzinie;
 - 6) stanowiska dyżurne lub operacyjne dostawców mediów technicznych (energii elektrycznej, wody, ciepła), świadczących usługi na terenie gminy Przechlewo.

3. Do podstawowych zadań SWO należy:
 - 1) zbieranie i weryfikacja oraz wstępna analiza informacji o możliwości wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt oraz mienia i środowiska naturalnego;
 - 2) wymiana informacji o możliwych i zaistniałych zagrożeniach z jednostkami nadrzędnymi, podległymi, współdziałającymi i sąsiednimi;
 - 3) pozyskiwanie, przekazywanie i wymiana informacji odnośnie rodzaju, miejsca, czasu i skali przewidywanych i zaistniałych zagrożeń;
 - 4) określenie i oznaczanie stref niebezpiecznych;
 - 5) opracowanie wniosków i propozycji dla szefów obrony cywilnej właściwego szczebla administracji publicznej;
 - 6) ostrzeganie i alarmowanie ludności o zbliżających się zagrożeniach oraz informowanie o możliwych zasadach zachowania się;
 - 7) powiadamianie i uruchamianie sił ratowniczych, adekwatnych do zaistniałych zagrożeń;
 - 8) uruchamianie i koordynacja likwidacji skutków zaistniałych zagrożeń.
4. Jednostki i instytucje wchodzące w skład SWO zobowiązane są do wzajemnej wymiany informacji uzyskanych w toku własnej działalności statutowej i mających związek z wystąpieniem wszelkiego rodzaju zagrożeń dla ludności, zwierząt, mienia i środowiska. Obowiązuje generalna zasada, że wszystkie jednostki organizacyjne będące elementami SWO, mają obowiązek przekazywania informacji o przewidywanych zagrożeniach lub stwierdzonych zagrożeniach do właściwych terenowo organów administracji publicznej (obrony cywilnej).
5. SWO nie wymaga specjalistycznego polecenia do jego uruchomienia, ponieważ jednostki organizacyjne wchodzące w jego skład funkcjonują na co dzień. Ważne jest to, aby miały one świadomość przynależności do tego systemu oraz wynikających z tego zadań. Włączenie jednostek i instytucji do SWO nie zmienia ich służbowego podporządkowania ani zakresu realizowanych przez nie zadań.
6. Nadzór nad funkcjonowaniem i koordynację działania gminnego SWO zapewnia Wójt Gminy Przechlewo – Szef Obrony Cywilnej Gminy, przy pomocy komórki organizacyjnej (osoby funkcyjnej) właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.

§ 5.

1. Gminny SWA rozwijany jest w stanie gotowości obronnej państwa czasu kryzysu lub czasu wojny oraz w czasie pokoju – w celu przeprowadzenia kontroli, ćwiczeń i treningów. W skład SWA wchodzi funkcjonujący w czasie pokoju w trybie ciągłym SWO, a ponadto formacje obrony cywilnej tworzone przez niektóre organy administracji i zakłady pracy.

Do formacji tych należy:

 - 1) Drużyna Wykrywania i Alarmowania (DWA);
 - 2) Gminne Punkty Alarmowania (GPA).
2. DWA tworzona są przez Wójta Gminy Przechlewo – Szefa Obrony Cywilnej Gminy, na bazie komórki organizacyjnej (osób funkcyjnych) właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej i uzupełniona głównie o pracowników urzędu gminy.

Ramowa struktura i obsada etatowa DWA:

- 1) Komendant – 1 osoba;
 - 2) Sekcja Obserwacji i Analiz – 3 osoby;
 - 3) Sekcja Łączności i Alarmowania – 3 osoby;
 - 4) Sekcja Rozpoznania – 3 osoby.
3. GPA tworzone są przez Wójta Gminy Przechlewo – Szefa Obrony Cywilnej Gminy w sołectwach, w oparciu o stacjonarne urządzenia alarmowe jakie się w nich znajdują i obsługujące je osoby funkcyjne. Ilość punktów stosownie do potrzeb – w punkcie 2 osoby.
 4. Tworzenie formacji odbywa się poprzez nadania przydziałów organizacyjno – mobilizacyjnych ich członkom przez organy tworzące te formacje, po uzgodnieniu z Wojskowym Komendantem Uzupełnień w Człuchowie.
 5. Przy tworzeniu powyższych formacji należy kierować się potrzebami wynikającymi z lokalnej specyfiki zagrożeń, własnymi możliwościami kadrowymi, finansowymi i organizacyjnymi oraz „Wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej”.
 6. Włączenie jednostek organizacyjnych funkcjonujących w ramach SWO do gminnego SWA lub nałożenie na niektóre z nich obowiązku utworzenia formacji obrony cywilnej, nie zmienia ich służbowego podporządkowania ani zakresu realizowanych przez nie zadań w codziennej działalności.
 7. W przypadku zagrożenia skażeniami chemicznymi, biologicznymi lub promieniotwórczymi, gminny SWA wchodzi w skład jednolitego Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania (KSWSiA), nadzorowanego przez Ministra Obrony Narodowej przy pomocy Centralnego Ośrodka Analizy Skażeń Sił Zbrojnych (COAS).
 8. W przypadku zagrożenia uderzeniami z powietrza, gminny SWA wchodzi w skład, krajowego systemu powszechnego ostrzegania wojsk i ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza, nadzorowanego przez Ministra Obrony Narodowej.
 9. Do podstawowych zadań SWA należy:
 - 1) wykrywanie i rozpoznanie wszelkiego rodzaju zagrożeń dla ludności, mienia i środowiska, w tym skażeń chemicznych, promieniotwórczych i biologicznych, płodów rolnych, roślinności, pasz, wody pitnej, wód powierzchniowych, gleby i powietrza;
 - 2) pobieranie próbek i określanie rodzaju i stopnia skażenia produktów żywnościowych, płodów rolnych, roślinności, pasz, wody pitnej, wód powierzchniowych, gleby i powietrza;
 - 3) wykrywanie i określanie parametrów uderzeń Bronią Masowego Rażenia (BMR) oraz awarii w zakładach z toksycznymi środkami przemysłowymi (TSP) lub obiektach energetyki jądrowej (EJ) w miarę możliwości;
 - 4) określenie i oznaczenie stref niebezpiecznych;
 - 5) prowadzenie obserwacji i nasłuchu radiowego o zagrożeniu uderzeniami z powietrza;
 - 6) określanie skutków zaistniałych zagrożeń oraz prognozowanie ich rozwoju;
 - 7) wymiana informacji o zaistniałych zagrożeniach z jednostkami nadrzędnym, podległymi, współdziałającymi i sąsiednimi;

- 8) ostrzeganie i alarmowanie ludności o zaistniałych zagrożeniach oraz informowanie o zalecanych sposobach postępowania;
 - 9) uprzedzanie ludności o zagrożeniach, które mogą wystąpić w najbliższym czasie oraz o zalecanych sposobach zachowania się;
 - 10) powiadamianie i uruchamianie sił ratowniczych, adekwatnych do zaistniałych zagrożeń;
 - 11) opracowywanie wniosków i propozycji dla Wójta Szefa Obrony Cywilnej Gminy;
 - 12) realizacja zadań postawionych przez centralne organy administracji rządowej wynikających z bieżącej sytuacji kryzysowej na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
10. Za przygotowanie i zapewnienie warunków do prawidłowego działania wszystkich elementów SWA, odpowiedzialni są Komendant DWA, kierownicy jednostek organizacyjnych oraz zakładów pracy wchodzących w jego skład, poprzez:
- 1) działalność organizacyjną polegającą na zapewnieniu odpowiednich warunków lokalowych i socjalnych oraz odpowiedniego sprzętu i wyposażenia dla stanów osobowych;
 - 2) działalność planistyczną, polegającą na utworzeniu i aktualizowaniu bazy danych dotyczących zagrożeń, które mogą wystąpić na danym terenie, katalogu procedur postępowania po ich stwierdzeniu oraz doskonaleniu wymiany informacji o przewidywanych lub zaistniałych zagrożeniach;
 - 3) działalność szkoleniową, polegającą na doskonaleniu osób funkcyjnych w znajomości zagadnień merytorycznych i stanu prawnego w tym obszarze na organizowaniu i prowadzeniu treningów i ćwiczeń doskonalących w tym zakresie.

§ 6.

1. Wymiana informacji o zagrożeniach, pomiędzy elementami SWO i SWA, odbywa się z wykorzystaniem następujących systemów łączności: wojewódzkiej, powiatowej i gminnej sieci radiotelefonicznej, sieci radiotelefonicznej koordynacji ratownictwa, telefonicznych sieci bezprzewodowych i przewodowych oraz poczty elektronicznej. W systemy te wyposażone są odpowiednio wszystkie elementy wchodzące w skład SWO i SWA. Obowiązuje generalna zasada, że wszystkie jednostki organizacyjne stanowiące elementy SWO i SWA, mają obowiązek przekazywania informacji o przewidywanych lub stwierdzonych zagrożeniach, do właściwych terenowo organów administracji publicznej (obrony cywilnej).
2. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach odbywa się poprzez:
 - 1) syreny alarmowe OSP;
 - 2) pojedyncze syreny alarmowe zlokalizowane w zakładach pracy;
 - 3) sieć internetową oraz telefonię komórkową i stacjonarną;
 - 4) krajowe i lokalne rozgłoszenie radiowe i stacje telewizyjne oraz redakcje prasowe;
 - 5) urządzenia nagłaśniające stacjonarne i ruchome na pojazdach służb ratowniczych, porządku publicznego i służb komunalnych;
 - 6) komunikaty i ostrzeżenie przekazywane przez Regionalny System Ostrzegania (RSO).
3. W ostrzeganiu i alarmowaniu ludności o zagrożeniach należy posługiwać się sygnałami alarmowymi i komunikatami ostrzegawczymi oraz sposobami ich przekazywania określonymi w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r.

w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.

4. Zasady wykorzystania mediów publicznych, tj. telewizji, radia, prasy, telefonii komórkowej i stacjonarnej oraz urządzeń nagłaśniających w procesie ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach należy regulować na podstawie stosownych porozumień zawieranych pomiędzy terenowymi szefami obrony cywilnej, a kierownikami wspomnianych podmiotów, funkcjonujących na danym terenie lub będących ich właścicielami.
5. Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze mogą być wykorzystywane wyłącznie w sytuacji zaistnienia rzeczywistego zagrożenia. Decyzję o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego, a także ich odwołaniu podejmuje właściwy terytorialnie organ administracji publicznej, będący jednocześnie organem obrony cywilnej na tym terenie.
6. Użycie sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych w ramach ćwiczeń i treningów oraz syren alarmowych w celach innych niż alarmowanie, możliwe jest po ogłoszeniu tego faktu z 24 godzinnym wyprzedzeniem w środkach masowego przekazu, przez właściwy terytorialnie organ administracji publicznej (obrony cywilnej). Ogłoszenie powinno zawierać informacje o celu, zakresie, zasięgu terytorialnym i czasie mającego się odbyć przedsięwzięcia.
7. W celu doskonalenia poziomu funkcjonowania SWO i SWA na terenie gminy zaleca się prowadzenie przedsięwzięć szkoleniowych z następującą częstotliwością:
 - 1) testowanie syren alarmowych bez ich uruchamiania – raz w miesiącu;
 - 2) przeprowadzenie głośnej próby syren alarmowych – raz w roku;
 - 3) sprawdzenie łączności w poszczególnych sieciach radiotelefonicznych – raz w tygodniu;
 - 4) udział w treningu ostrzegania o zagrożeniu uderzeniami z powietrza – raz w miesiącu;
 - 5) trening SWO i SWA na szczeblu powiatu – raz w roku;
 - 6) trening SWO i SWA na szczeblu województwa – raz w roku;
 - 7) udział w treningu SWO i SWA na szczeblu kraju – raz w roku;
 - 8) udział w ćwiczeniach z użyciem SWO i SWA na szczeblu kraju – raz na trzy lata.

§ 7.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się inspektorowi ds. obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego i ochrony przeciwpożarowej w Urzędzie Gminy w Przechlewie.

§ 8.

Traci moc zarządzenie nr 3/OC/2003 Szefa Obrony Cywilnej Gminy Przechlewo – Wójta Gminy z dnia 8 maja 2003 roku w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania w gminie Przechlewo.

§ 9.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

mgr Krzysztof Michałowski